

POSTANOWIENIE

Dnia 7 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

w sprawie **G. B.**,
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 7 stycznia 2026 r.,
wniosku obrońcy skazanego
o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka
od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda
Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej V KK 149/25,
na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej V KK 149/25.

UZASADNIENIE

Obrońca G. B. pismem z dnia 12 listopada 2025 r. (k. 257 i n. akt SN) złożył wniosek o wyłączenie SSN Antoniego Bojańczyka od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej V KK 149/25, sygnalizując że w stosunku do tego sędziego występują okoliczności, które mogłyby wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności w niniejszej sprawie, a mianowicie fakt powołania go przez Prezydenta RP na stanowisko sędziego Sądu Najwyższego w wyniku uchwały

Krajowej Rady Sądownictwa, której skład został ukształtowany na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Wskazano przy tym, że we wniosku o wyłączenie SSN Ryszarda Witkowskiego podniesiono taką samą okoliczność dotyczącą wadliwości powołania, która dotyczy także SSN Antoniego Bojańczyka. Ponadto, również w kasacji podniesiono zarzut wystąpienia w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. w związku z taką samą wadliwością powołania sędziego Sądu odwoławczego.

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Wniosek zasługiwał na uwzględnienie.

Na wstępie należy zaznaczyć, że w orzecznictwie utrwalone jest stanowisko, zgodnie z którym „pojęcie «sprawy», o jakim mowa w art. 40 i art. 41 § 1 k.p.k. odnosi się zarówno do sprawy głównej, rozumianej jako orzekanie w głównym przedmiocie procesu, jak również postępowań incydentalnych, w tym takich, które mają miejsce w ramach sprawy głównej (*postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2024 r., II KK 291/24, LEX nr 3773357*). Z tego względu instytucje, unormowane we wspomnianych przepisach mają zastosowanie do postępowania w przedmiocie zastosowania ich samych. Innymi słowy dopuszczalne jest wniesienie i rozpoznanie wniosku o wyłączenie sędziego od rozpoznania wniosku o wyłączenie innego sędziego.

W kontekście układu procesowego, w którym złożono rozpoznawany wniosek należy zauważyć, że jeżeli dana okoliczność dotycząca sędziego ma być badana w kontekście zastosowania instytucji *iudex suspectus*, a dotyczy również sędziego, który owe badanie ma przeprowadzić, to oczywiste jest to, że wobec tego sędziego zachodzą podstawy do jego wyłączenia w trybie art. 41 k.p.k., zgodnie z powszechną w europejskiej tradycji prawnej paremią *nemo iudex idoneus in propria causa*. Problem, jaki wystąpił na gruncie niniejszej sprawy był przedmiotem obszernej analizy w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., sygn. akt BSA I - 4110 - 1/20 (*OSNKW 2020/2/7, LEX nr 2784794*) oraz w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2.06.2022 r., I KZP 2/22 (*OSNK 2022, z.*

6, poz. 22, LEX nr 3348360), co czyni zbędnym czynienie szerszych rozważań w tym zakresie.

Dodatkowo należy zaznaczyć, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego powszechnie akcentuje się, że „sędzia ulega wyłączeniu, nie tylko wówczas, gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie (art. 41 § 1 k.k.), ale również w sytuacji, gdy orzekanie przez sędziego w danej sprawie mogłoby prowadzić do naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 EKPC i uznania, że taki skład orzekający w ogóle nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą” (*postanowienia SN: z dnia 6 lipca 2022 r., IV KO 66/22, LEX nr 3405631 z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21; z dnia 28 kwietnia 2022 r., IV KO 32/22; z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22*). Niewątpliwie zaś problematyka związana z procedurą powołania sędziów ściśle powiązana jest z prawem do rzetelnego procesu sądowego, co tym bardziej uzasadnia wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Antoniego Bojańczyka od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego Ryszarda Witkowskiego od udziału w sprawie kasacyjnej V KK 149/25.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[J.J.]

[a.ł.]

Kazimierz Klugiewicz